

9. Sınıf Türk Edebiyatı Olay Çevresinde Oluşan Edebi Metinler Genel Testi Çöz 3

1. I. Mehmet Akif Ersoy'un "Seyfi Baba" adlı eseri ve Tefik Fikret'in "Balıkçılar" eseri bu türün en güzel örnekleridir.
II. Ahengin sağlanabilmesi için ölçü ve uyak ögeleri kullanılır.
III. Anlatım bir dizenin sonunda bitmez ve alttaki dize ile devam eder.

Yukarıdaki bilgiler aşağıdaki türlerden hangisine aittir?

- A) Şiir
B) Destan
C) Manzum hikâye
D) Deneme
E) Eleştiri

Cevap : C

2. I. Toplumu ilgilendiren herhangi bir olay, durum veya düşünce konu olarak seçilir. Fakat daha çok ders veren, eğitici, öğretici, etkileyici konular seçilir.
II. Olay, yer, zaman, kahramanlar vb. ögeler kullanılır.
III. Nazım – nesir karışıktır.

Yukarıdaki bilgiler aşağıdaki türlerden hangisine aittir?

- A) Serbest şiir
B) Hikaye
C) Destan
D) Masal
E) Efsane

Cevap : C

3. Aşağıdakilerden hangisi trajedinin özelliklerinden biridir?

- A) Kişiler sıradan ve halktan insanlardır
- B) Dil ve anlatımda mükemmellik aranmaz.
- C) Yazar, konularını, yaşadığı ve gözlediği güncel olaylardan alır.
- D) Amaç, izleyiciyi güldürmek; güldürürken düşündürmektir.
- E) Manzum eserlerdir; karşılıklı konuşmalar ölçülü ve uyaklı dizelerle verilir.

Cevap : C

4. Aşağıdakilerden hangisi komedi türünün özelliklerinden biri değildir?

- A) Konu tarihten değil günlük hayattan alınır.
- B) Kişiler soylu değil sıradan, halktan insanlardır.
- C) Kaba sayılabilecek sözlerle yer verilmez; en yüksek üslupla yazılır.
- D) Üç birlik kuralına uyulur.
- E) Dili seçkin değil günlük dildir.

Cevap : C

5. --- kişileri her tabakadan insan (soylu, esnaf, uşaklar, dilenciler) ve her türlü mizaç (kibar, kaba, iyi, kötü) sahibi kişiler olabilir. Hayatın hem acıklı hem de komik yönünü ortaya koyar. Nazım ve nesirle yazılabilir. **Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**

- A) Tiyatro
- B) Komedi
- C) Melodram
- D) Dram
- E) Trajedi

Cevap : C

6. Olayın ve olay örgüsünün ortaya çıkmasını sağlarlar. Bazen olayı baştan sona yönlendiren, bazen olayı açıklayıcı, bazen de olaya çeşitli zamanlarda giren durumda bulunurlar.

Yukarıda, aşağıdaki yapı unsurlarından hangisinden bahsedilmektedir?

A) Olay örgüsü	B) Kişiler
C) Mekan	D) Zaman
E) Anlatıcı	

Cevap : B

7. Öğretici metinler, okuduğunu anlayabilen herkese aynı şeyleri söyler niteliktedir. Öğretici metinlerde; okuyucu, zaman ve mekana göre değişmez.

Yukarıdaki açıklamaya göre boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) anlam	B) dil
C) ahenk unsurları	D) edebi sanatlar
E) yapı	

Cevap : A

8. " Euclio (yalnız)– Bu sefer bir cesaret ettim de kızımır düğünü var, hele bir ziyafet çekeyim, dedim. Çarşıya gittim, balık sordum, pahalıydı; sığır, dana, palamut her şey pahalı, her şey! ... Hele kesemde para olmadığı için büsbütün pahalı geldi. Hani pazarlık edip de almamakla heriflere iyi oyun ettim!

Yukarıdaki parça Plauturs'un "Çömlek" adlı oyunundan alınmıştır. Bu oyunda kişilerin, olayların ve âdetlerin gülünç eğlendirici yönlerini göstermek suretiyle ibret verme, hoşça vakit geçirme amaçlanmıştır.

Bu oyun tiyatronun hangi çeşidine girer?

- A) Dram B) Komedi C) Trapedya
D) Epik Tiyatro E) Orta Oyunu

Cevap : B

9. Bilimsel bilgileri iletmek için yazılan bu metinler; başlık, özet, giriş, asıl metin, sonuç ve tartışma bölümlerinden oluşur. Özet bölümü makalenin başında yer alır. Sonuç bölümünde yapılan çalışmalar, elde edilen bulgular dile getirilir. Tartışma bölümünde, sonuç tartışılır, bulgular güncelleştirilir, başka konularla ve çalışmaları ilişkilendirilir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özel metinler
B) Nesnel metinler
C) İnceleme metinleri
D) Değerlendirme metinleri
E) Bilimsel metinler

Cevap : B

10. I. Amaç, bilimsel iletişimi sağlamaktır.
II. Ön hazırlık yapıldıktan sonra elde edilen bulgular kaleme alınır; kısa, öz ve anlaşılır tarzda yazılır.
III. Değerlendirme yazıları, konferans raporları, toplantı özetleri olarak gruplandırılır.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebi metinler
- B) Sanatsal metinler
- C) Bilimsel metinler
- D) Öznel metinler
- E) Nesnel metinler

Cevap : C

11. --- bölümünde, bu oyunun başkişileri olan Karagöz ve Hacivat arasında geçen salt söze dayanan olaylar dizisinden sıyrılmış, somutlaştırılmış ikili konuşma yer alır. Bu tekerleme biçiminde de olabilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Fasil
- B) Hayal perdesi
- C) Ayna
- D) Mukaddime
- E) Muhavere

Cevap : C

12. Yahya Kemal Beyatlı'nın "Ölüm âsûde bahar ülkesidir bir rinde" mısrasında ölüm olumlu bir biçimde anlatılırken Cahit Sıtkı Taranca'nın "Ne dönüp duruyor havada kuşlar / Nerden çıktı bu cenaze, ölen kim / Bu kaçınıcı bahçe gördüm târumâr" mısralarında da olumsuz olarak işlenir. Her iki şair de ölümü anlatmış ancak ölümü farklı bakış açılarıyla değerlendirmiştir. **Yukarıdaki parçaya göre, her iki şairin şiirlerindeki fark aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Konu	B) Tema
C) Ana düşünce	D) Ahenk unsurları
E) Şekil unsurları	

Cevap : B

13. Yakup Kadri'nin "Sodom ve Gomore" adlı eseri siyasî ve toplumsal tarihimizi yazacaklar için bir belge niteliğindedir. Yakup Kadri, mütareke yıllarında İstanbul'da gazetecilik yapmaktadır. İşgal faciasına bizzat tanıktır. Duydukları, gördükleri, maruz kaldıkları yazarın belleğinde altı yıl durduktan sonra, Sodom ve Gomore ismiyle doğmuştur. **Bu parçada aşağıdaki yazı türlerinin hangisinden söz edilmektedir?**

A) Roman	B) İnceleme	C) Otobiyografi
D) Eleştiri	E) Anı (Hatıra)	

Cevap : A